

Організаційна модель управління механізмами міграційних потоків у сучасній спортивній індустрії України

Лисенко І.А.,

к.н.ф.в.с., доцент кафедри менеджменту і економіки спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України

Здоренко С.Ю.,

старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту Навчально-спортивного комплексу Національного університету ім. Тараса Шевченка

Процеси глобалізації, що відбуваються в усьому світі, в різних видах життєдіяльності людини, докорінно змінила хід розвитку спортивної індустрії. Суб'єкти спортивного співтовариства стали використовувати глобальні можливості, що з'явилися у їх діяльності, а й у формуванні ринку праці спортсменів високої кваліфікації, в тому числі в видах спорту пов'язаних зі обортом значних обсягів грошових коштів [2, 3].

Визначення складу і структури моделі управління міграційними процесами у сучасному спорті має в цих умовах вирішальне значення.

Органи державного управління фізичною культурою і спортом (на всеукраїнському та місцевому рівнях) все більше уваги змушені приділяти міграційним процесам спортсменів і тренерів. Однак рівень такого управління, необхідно підвищувати з урахуванням об'єктивних закономірностей розвитку суспільства і специфічних умов фізкультурно-спортивного руху в регіонах країни.

Як свідчить данні літературних джерел, в останні роки активізувалася і внутрішня (міжрегіональна) міграція. Багато в чому вона пов'язана з діяльністю вищій навчальних закладів та їх спортивних центрів, а також вітчизняних органів управління спортивною індустрією та окремого виду спорту. У ході проведення власних соціологічних досліджень нами було встановлено, що на процеси міграції у сфері спорту України суттєво впливають топ-менеджмент окремих фізкультурно-спортивні організації (клуб/команда) (на думку 42,1% респондентів) та органи громадського самоврядування в спорті (Національний олімпійський комітет України, фізкультурно-спортивні товариства, федерації з видів спорту, ліги) (31,6%). Менше вплив на цей процес здійснюють менеджери (агенти) спортсменів, тренери і самі спортсмени (по 21,1%). Найменший вплив чинять органи державного управління (Верховна Рада України, міграційна служба та Міністерство молоді та спорту України) (всього 5,3% респондентів).

Для будь-якої сфери економіки, в тому числі сфера фізична культура і спорт, характерні, перш за все, легальна, добровільна, зовнішня і внутрішня міграція.

В таблиці 1, представлена класифікація видів спорту за ступенем активності міграційних процесів (внутрішніх і зовнішніх по відношенню до нашої країни)[1].

У ході власних соціологічних дослідження нами було з'ясовано, що існують різні причини зовнішньої трудової міграції учасників спортивного руху. Так, першорядне значення для вітчизняних спортсменів та тренерів відіграють індивідуально-групові (зазначили 47,4% опитаних), загальні (42,1%) та економічні фактори (26,3%). Не впливають на процеси сучасної міграції в спортивному русі України умови екологічних і специфічних груп факторів.

Таблиця 1.

Класифікація видів спорту за ступенем активності міграційних процесів

Ступень активності	Вид спорту
Дуже висока	Хокей, футбол
Висока	Баскетбол, гандбол, теніс, фігурне катання
Середня	Легка атлетика, ковзани, дзюдо, волейбол, бокс, лижі, важка атлетика

Разом з цим встановлено, що на сьогоднішній день більшість респондентів (78,9%) оцінюють процеси міграції в спорті як ті, що позитивно впливають на рейтинги національних чемпіонів з видів спорту, і 21,1% підтверджують їх негативний вплив.

Теоретична модель управління міграційними процесами у вітчизняному спорті визначається рядом блоків: об'єктом управління, керуючої підсистемою, організаційними та педагогічними умовами управління. Об'єкт управління - це міграційні процеси, а керуюча підсистема - цілі, функції і механізм управління. Особливо необхідно окреслити такий блок, як "результат впливу суб'єкта управління на його об'єкт". Він зазвичай виражається в показниках ефективності та зіставляється з цілями управління міграційними процесами в спорті.

На нашу думку, представлена модель управління міграційними процесами є універсальною, оскільки відображає ті зв'язки і відносини, які є загальними для самих різних рівнів (суб'єктів) управління. Незалежно від того, хто приймає управлінські рішення, їх оптимальність в принципі визначається тим, наскільки повно вдається осмислити і врахувати конкретну сукупність організаційно-педагогічних умов протікання міграційних процесів в тому чи іншому виді спорті.

При формуванні механізмів управління міграційними процесами в спортивному русі України, на нашу думку, потрібно враховувати також параметри ціни життя реального або потенційного мігранта в спорті, а також загальних і економічних факторів.

Список літератури: 1. Миграция молодёжи / Народонаселение мира в 2006 году. Молодёжное издание // Организация Объединенных Наций [Электронный ресурс]. – 2005. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/ecosoc/unfpa/moving_young – Дата доступа: 01.03.2010.; 2. Неверкович С. Д., Попов А.Н. Управление миграционными процессами в спорте [Електронний ресурс]: / Под редакцией А.Д. Жукова «Спортивная энциклопедия систем жизнеобеспечения»: Изд.: Юнеско, 2011 год. – Режим доступа: <http://sportguardian.ru/>; 3. Сушко Р. Глобалізація в сучасному світі та її

вплив на спорт вищих досягнень / Р. Сушко, Е. Дорошенко // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2016. – № 2. – С. 140–146.